

עריכה ופירושי המילים: אלי פרה.

המבקש את פירושי המילים לשיר - יצור קשר באתר.

שִׁירָה יְתוּמָה / חיים נחמן ביאליק

הסֶפֶת וּשְׁמָע: מִמַּעַמְקֵי הַיַּעַר הַדוֹמֵם
כְּחֶרֶד וּכְנֻכָּלִים שִׁיר זְמִיר מִתְגַּנֵּב לְאֵטוּ.
גַּם עֲצָב הַיַּעַר, גַּם חֵלֶל כָּל-הָעוֹלָם הַשׁוֹמֵם
יִגִּידוּ: מַה-נִּמְהָר הַשִּׁיר, מָה אֵינְנוּ בְּעֵתוּ.

הַבִּיטָה! עוֹד טוֹבְעוֹת רְגֵלֵינוּ בְּשֵׁיט וּבְרֶפֶשׁ,
הָעֵבִים כְּעֵין הָעוֹפֶרֶת עוֹד תְּלוּאִים בְּאֹר; ;
הַרוּחוֹת הַרְעוֹת עַד-נִפְשׁ תַּחֲדֵרְנָה, עַד-נִפְשׁ!
הַמֵּים הַרְעִים עַד-צָנָאֵר יִגִּיעוּ, עַד-צָנָאֵר!

הַיַּעַר? מָה אָבֵל הַיַּעַר! הוּא אֵלֵם, הוּא מַחְרִישׁ כַּמֶּנֶת;
כְּאֵלוּ לֹא-פֶלַח גַּם-שֶׁבֶט אֹר אֶחָד לְכָבוּ;
אֵלּוֹנָיו וּבְרוֹשֵׁיו עִירְמִים יִשְׁתַּקּוּ וְחִלּוּמֵם – צִלְמֶנֶת,
כְּמוֹ תְּדָלוּ מִקֹּת לְאָבִיב וְקִיֶּצֶם לֹא-יֵבֵא.

וְרֶקֶב הַרְבֵּה תְּקוּפוֹת שֶׁל-חֶרֶף נִנְעָרִים בְּעִזּוּבַת הַחֶרֶשׁ,
שֶׁלֶכֶת וְקֶרְחָה שֶׁל-הַרְבֵּה שְׁבוּעִים נְיוֹבְלִים,
רֶקֶב פְּגָרֵי אֵלּוֹנִים עֵתִיקִים הַפּוֹכִים מִשֶּׁרֶשׁ,
רֶקֶב שֶׁכְּבוֹת הַמּוֹן עֲלֵים כְּמוֹשִׁים, יִבְשִׁים וְנִבְלִים.

וּכְאֲבָנֵי מַעֲמָסָה כָּל-נִטְלֵי הַרְקֵב יַעֲיִקוּ
עַל-קֶרְקַע הַיַּעַר וַיִּחַנְקוּ בַכּוֹרֵי כָּל-פֶּרַח
כָּל-אָבִיב הַפְּרָצִים לְבִצְבִּץ, וּבְטָרֵם יַפִּיקוּ
אֶת-נִפְשָׁם – בַּחֲשֶׁךְ יֵאבְדוּ, יָמוּתוּ בְּקֶרַח –

בְּקֶרַח הַנּוֹרָא הַצָּפוֹן בְּחִיק הָאֲדָמָה,
כָּל-קֶרֶן כָּל-שֶׁמֶשׁ לֹא-תִדַּע, לֹא-תוּכַל תִּמְסְנוּ –
אֲהֵה! כְּמָה פֶּרַחֵי עֲדָנִים כְּבָר נִקְבְּרוּ שְׁמָה!
וּכְמָה עֵתִידִים – מִי יִדַּע וּמִי יִשׁוּרְנוּ.

וְעֶרְיָה עֲגוּמָה מִסְכִּיב: הָעֲצִים עִירְמִים;
גַּם-אֲבָנֵי הַשֶּׁדָּה זְעָפוֹת וְסָרוֹת צוֹפִיּוֹת
מִתּוֹךְ חֲרָלִים נְמִים הַנְּדִים יִבְשִׁים וְעֲגוּמִים,
בֵּין קְמוּשׁ הַרְעֵד מִצְנָה, רְצוּץ רוּחוֹת הוֹמִיּוֹת.

וְזָמִירוֹת אַחֲרוֹת הַסֵּעֶרָה עַל-אֵזֶן תְּזַמְּרָה,
זָמִיר חַיִּים נִמְשָׁכִים בְּלֹא-חֲמֻדָּה כְּלִילוֹת שׁוֹמְמִין,
כְּעֶצְבֹת יוֹם סְגֻרִיר, כִּילָל סוּפֹת חֲשָׁךְ הַמְסַמֵּר
בְּשֵׁר תַּעֲהָ בִישִׁמוֹן לֹא-דָרָךְ לְהַשְׁמָאִיל וּלְהִימִין.

וּבְעוֹד כְּלָךְ רַעַד מִצְנָה חֲדָרָת, יְדִידִי,
כִּי-יִפְגַּע אֲזִנֶיךָ שִׁיר זָמִיר הַמְצַפְצֵף וְהוֹמָה –
הָאֵמָנָם לֹא-תִנּוֹד לְמִשׁוֹרֵר הַבוֹרֵד, הִיחִידִי,
וְלֹא-תִשְׁמַע שִׁירָתוֹ כְּשִׁמְעַ קוֹל שִׁירָה יְתוֹמָה !

תּר"ס, ערב פסח.